

Flora Catalana

Viu, gaudeix i aprèn amb la nostra flora

<http://www.floracatalana.cat>

Clau dicotòmica
del gènere

Alchemilla

Javier Eusamio Rodríguez

1a. Fulles palmaticompostes o palmatisectes, de vegades amb els segments lleugerament concrecents a la base [a]; segments \pm oblongs, generalment discolores [b] [2](#)

1b. Fulles palmatífides, rarament palmatipartides, dividides com a màxim fins a 1/2(2/3) del radi en lòbuls amples, concolores o feblement discolores (subsecció *Vulgares*) [3](#)

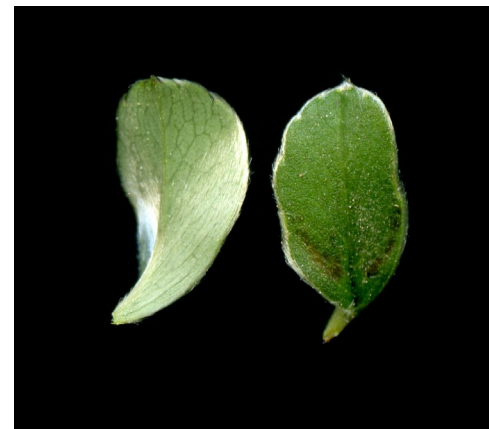

2a. Planta glabra o bé amb pèls esparsos (principalment al marge de les fulles) ***A. pentaphyllea***

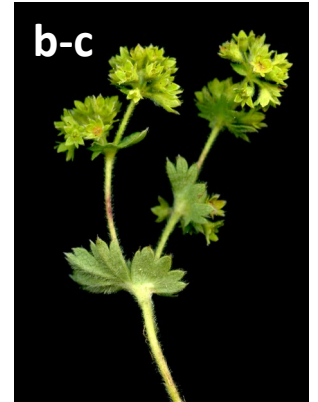
2b. Planta pubescent, de segments foliars discolors (verds i generalment glabres a l'anvers, ± sedoso-argentats al revers) ***A. gr. alpina***

(comprèn 7 microespècies)

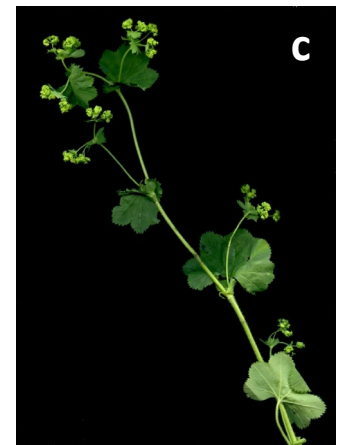
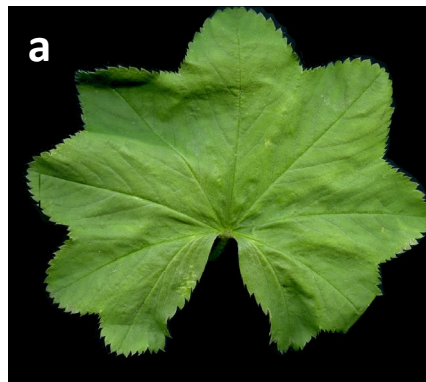
3a. Fulles ± piloses a totes dues superfícies [a]; inflorescència pilosa, de tendència aglomerada [b]; planta piloso-sedosa [c]

[A. gr. *hybrida*](#)
(comprèn 6 microespècies)

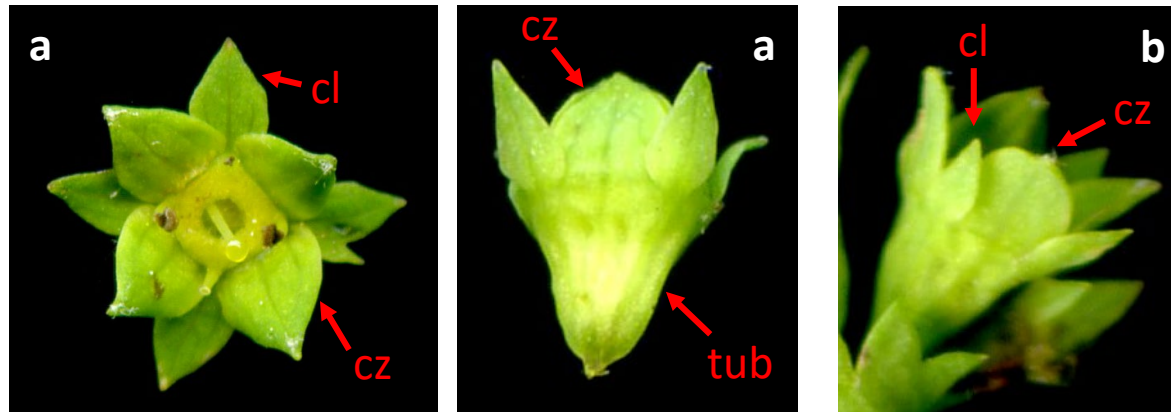
3b. Fulles glabres a l'anvers, rarament amb alguns pèls esparsos localitzats sobretot en els plecs (i, en aquest cas, amb 9-13 lòbuls, cadascun amb més de 10 dents) [a]; inflorescència de tendència laxa, glabra o amb pilositat poc densa [b]; planta glabra o feblement pubescent [c]

[4](#)

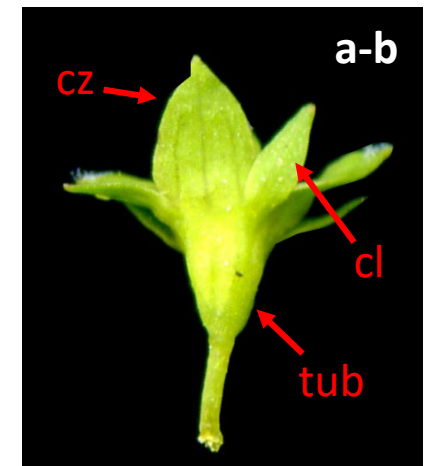
4a. Lòbuls del calze (cz) més curts que el tub [a]; peces del calicle (cl) més curtes que els lòbuls del calze [b]

..... *A. gr. vulgaris*
(comprèn 12 microespècies)

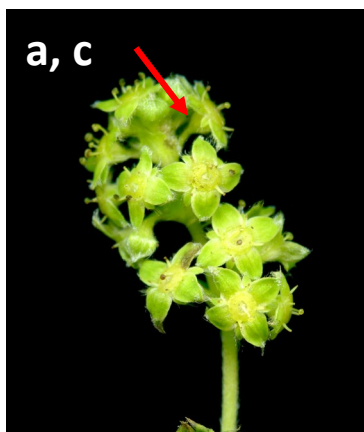
4b. Lòbuls del calze (cz) tan llargs com el tub o més [a]; peces del calicle (cl) gairebé tan llargues com els lòbuls del calze [b]

A. gr. fissa
(comprèn 3 microespècies)

Alchemilla gr. *alpina* comprèn 7 microespècies:

a1. Flors en glomèruls densos [a]; pedicels ordinàriament més curts que el tub del calze [b]; la majoria de les flors amb bràctees [c]; 5-7 segments foliars separats fins a la base o gairebé [d]; rizoma llarg, sovint estoloniforme [e]

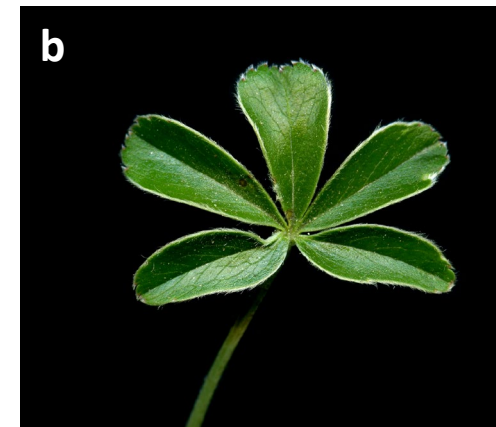

.... b

a2. Flors disposades més laxament [a]; pedicels més llargs que el tub del calze i sovint més llargs que la flor [b]; la majoria de les flors sense bràctees [c]; 5-9 segments, de vegades concrescents a la base [d]; rizoma curt [e] e

b1. Segments foliars amb dents oblongues d'1,5-3 mm de longitud [a]; fulles mats a l'anvers i feblement sedoses al revers [b] [*A. tenerrima*](#)

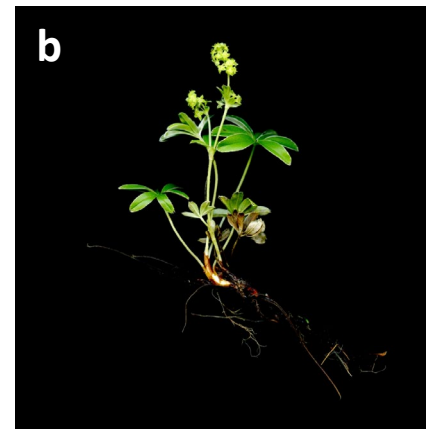
b2. Segments foliars amb dents d'1 mm aproximadament [a]; fulles lluents a l'anvers (en viu) i d'un blanc argentat al revers [b] [*C*](#)

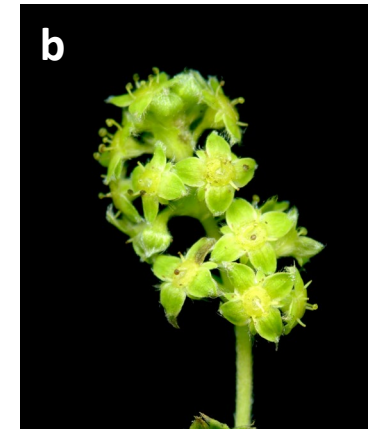
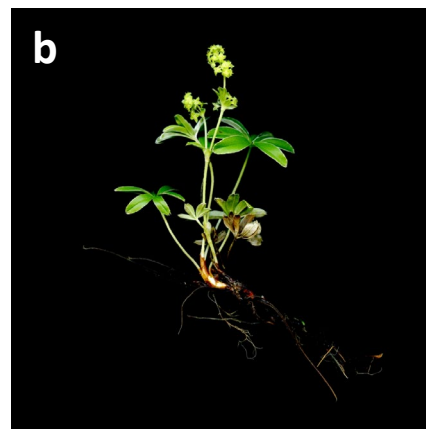
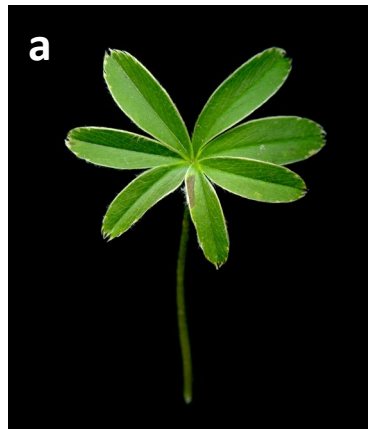
c1. Fulles totes amb 5 segments [a]; tiges floríferes erectes [b] [A. saxatilis](#)

c2. Algunes fulles basals amb 6-7 segments [a]; tiges floríferes no tan erectes [b] [d](#)

d1. Segments de les fulles basals estretament oblongs o lanceolats, 2-5 vegades més llargs que amples [a]; inflorescència que no ultrapassa gaire les fulles, amb els glomèruls junts els uns amb els altres [b] [*A. alpina*](#)

d2. Segments de les fulles basals d'obovats a oblongs, fins a 3 vegades més llargs que amples [a]; inflorescència que ultrapassa molt les fulles, amb els glomèruls més distants [b] [*A. transiens*](#)

e1. Fulles basals amb tots els segments concrescents a la base ***A. pallens***

e2. Fulles basals amb el segment medial completament lliure, i els altres breument concrescents **f**

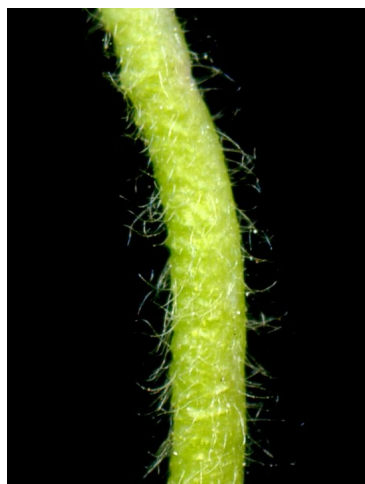
f1. Fulles de contorn general \pm semicircular [a]; segments foliars de vegades clarament concrescents a la base, amb les dents apicals grosses (1-3 mm) [b] ***A. catalaunica***

f2. Fulles de contorn general \pm circular [a]; segments foliars separats fins a la base, amb les dents apicals més petites (0,5-1,5 mm) [b] ***A. alpigena***

Alchemilla gr. *hybrida* comprèn 6 microespècies:

a1. Pecíols i tiges amb pilositat \pm aplicada **b**

a2. Pecíols i tiges amb pilositat d'erecto-patent a reflexa **c**

b1. Fulles grisenques amb pilositat sedosa molt densa, de contorn circular, amb (7)14-18 dents a cada lòbul

.... ***A. fulgens***

b2. Fulles no tan sedoso-argentades, reniformes, amb 6-11(13) dents a cada lòbul ***A. lapeyrousii***

c1. Lòbuls foliars més llargs que amples, ogivals [*A. lapeyrousii*](#)

c2. Lòbuls foliars semicirculars o \pm rectangulars i truncats [d](#)

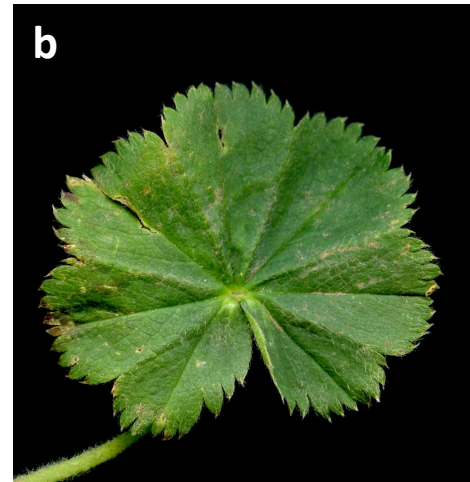
d1. Lòbuls de les fulles truncats, \pm rectangulars, més amples que llargs, \pm enters als costats, amb dents subobtuses a la part apical [*A. flabellata*](#)

d2. Lòbuls de les fulles \pm semicirculars, dentats fins prop de la base, amb les dents agudes [e](#)

e1. Tiges i pecíols amb alguns pèls reflexos [a]; lòbuls amb 7-11 dents [b] [A. colorata](#)

e2. Tiges i pecíols només amb pèls patents o erecto-patents [a]; lòbuls normalment amb 9-19 dents [b] [f](#)

f1. Sinus de la base del limbe obert (60-90°) [a]; lòbuls foliars amb 11-19 dents [b]; base dels pecíols i estípules ± purpuris [c] [A. filicaulis](#)

f2. Sinus de la base del limbe tancat, sovint amb els lòbuls laterals ± superposats [a]; lòbuls amb 9-13 dents [b]; base dels pecíols i estípules ± brunes [c] [A. glaucescens](#)

Alchemilla gr. *vulgaris* comprèn 12 microespècies:

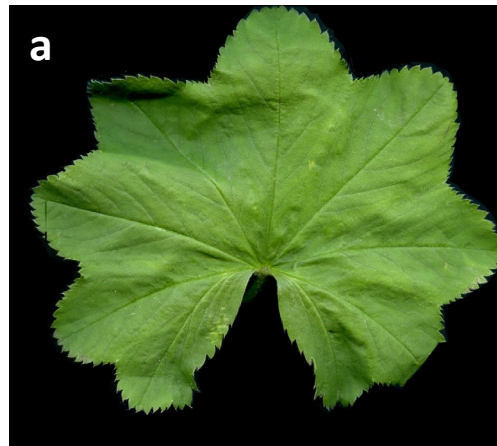
a1. Part inferior de la tija i pecíols, almenys alguns, amb pilositat patent, rarament ascendent **b**

a2. Tija i pecíols glabres o amb pilositat aplicada **e**

b1. Anvers de les fulles sempre glabre [a]; tots els pecíols i almenys la part inferior de la tija amb pilositat patent densa [b] [*A. xanthochlora*](#)

b2. Anvers de les fulles poc o molt pilós, almenys el de les estivals [a]; pecíols de les fulles primerenques sempre completament glabres, els de les tardanes amb pilositat patent [b] [*c*](#)

c1. Pecíols de les fulles estivals amb pilositat erecto-patent [a]; estípules blanquinoses o una mica rosades a la base [b]
..... ***A. lunaria***

c2. Pecíols de les fulles estivals amb pilositat patent o reflexa [a]; estípules rogenques a la base [b] **d**

d1. Fulles reniformes, amb el sinus molt ample [a]; dents de les fulles de la roseta amples (relació long. / ampl. 0,4-1)
[b] ***A. rubristipula***

d2. Fulles suborbiculars, amb el sinus estret [a]; dents de les fulles de la roseta estretes (relació long. / ampl. 0,8-2) [b]
..... ***A. tenuis***

e1. Tija gairebé tota ella pilosa, de vegades fins a les ramificacions principals de la inflorescència

.... *A. glomerulans*

e2. Tija glabra o pilosa només als entrenusos inferiors [f](#)

f1. Pecíols i tiges pilosos (almenys a la part inferior) [ba](#)

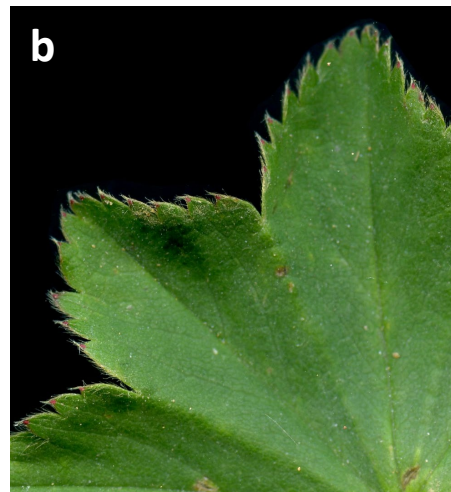
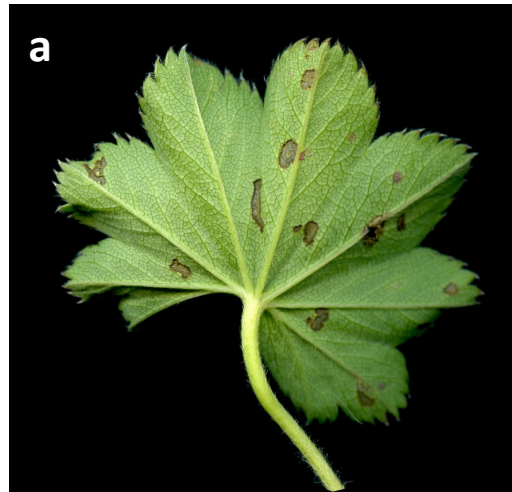
f2. Pecíols i tiges glabres (o, de vegades, pecíols de les fulles tardanes amb alguns pèls esparsos) [i](#)

g1. Anvers de les fulles amb pilositat esparsa, si més no als plecs [a]; lòbuls curts amb 14-22 dents regulars, petites i agudes [b] [A. connivens](#)

g2. Anvers de les fulles glabre [a]; dents més grosses i poc regulars [b] [h](#)

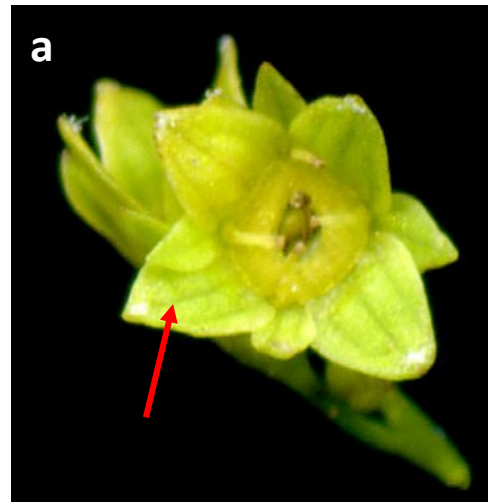
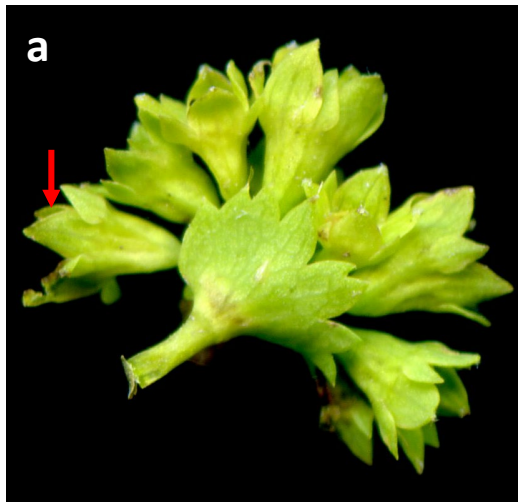

h1. Sèpals de longitud igual o poc superior a l'amplada [a]; tija sovint amb pèls fins al cinquè entrenús [b]

.... *A. effusa*

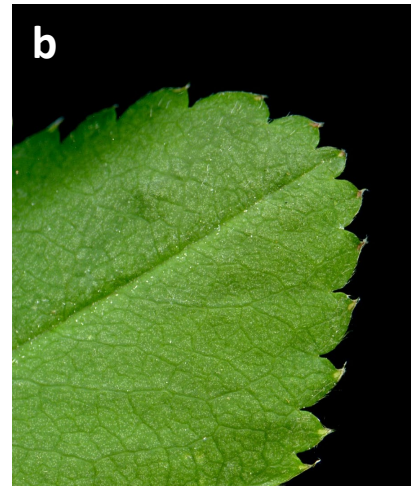
h2. Sèpals de longitud superior a l'amplada [a]; tija generalment glabra per sobre del segon entrenús [b]

.... *A. glabra*

i1. Limbe foliar dividit fins a $1/7-1/5(1/4)$ [a]; dents amples i obtuses, irregulars [b] [i](#)

i2. Limbe foliar dividit fins a $1/4-1/3$ [a]; dents estretes i agudes, regulars [b] [k](#)

j1. Limbe foliar amb incisions (segments enters a la part basal) [a]; inflorescència estreta, pauciflora [b]

..... [A. coriacea](#)

j2. Limbe foliar sense incisions [a]; inflorescència ampla [b] ***A. inconcinna***

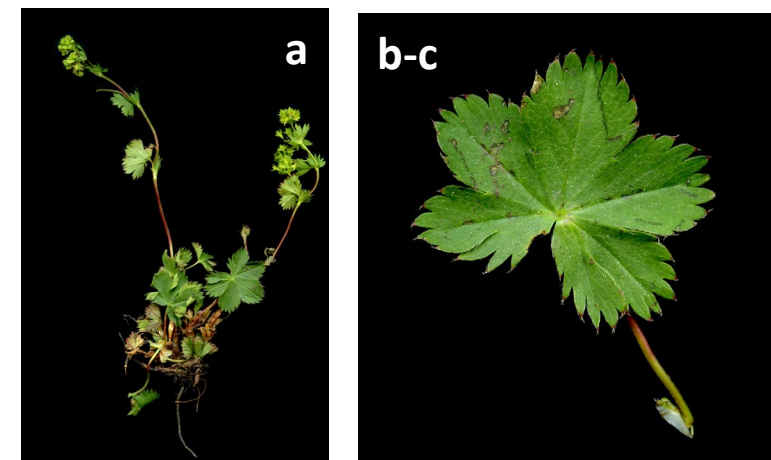
k1. Limbe foliar sense incisions (segments enters a la part basal) [a]; inflorescència que ultrapassa molt les fulles [b]

..... [A. straminea](#)

k2. Limbe foliar amb incisions [a]; inflorescència que ultrapassa molt poc les fulles o gens [b] [A. demissa](#)

Alchemilla gr. *fissa* comprèn 3 microespècies:

a1. Planta enterament glabra [a]; fulles profundament dividides (fins a 1/2-3/4 del radi) [b]; lòbuls foliars amb 9-13 dents [c] *A. fissa*

a2. Planta amb la part inferior de la tija pilosa [a]; fulles no tan dividides (fins a menys de la meitat) [b]; lòbuls foliars amb 11-21 dents [c] *b*

b1. Fulles dividides fins a $1/3-1/2$ [A. borderei](#)

b2. Fulles dividides fins a menys d' $1/3$ [A. fallax](#)